

Hiến máu tình nguyện và những điều cần biết

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

Bs CKI Đặng Ngọc Thành - Khoa Cấp Cứu

Ngay khi ta thường có câu “một giọt máu đào hơn ao nước lã”, quả thật đúng như vậy, nhưng ai đã mất lòng nếm vị n ho c có ng i thân không may b b nh hi m nghèo ph i truy n máu m i th y đ c giá tr to l n c a nh ng gi t máu. Nhi u lúc máu là ph ng thu c duy nh t đ c u s ng ng i b nh, có máu ng i b nh s s ng, không có máu ho c không có k p th i thì đ ng nghĩa v i ch m d t cu c đ i c a h . T t c các chuyên khoa đ u c n đ n máu ho c các ch ph m c a máu: C p c u, h i s c, n i khoa, ngo i khoa, s n khoa, ung b u... nhu c u ng i b nh thì r t l n trong khi ngu n cung c p hi n nay i các b nh vi n ch y u là máu đ tr t các đ t v n đ ng hi n máu tình nguy n nh ng s l ng r t h n ch và không đ y đ . Do đó nhu c u v máu là luôn luôn c p thi t, ng i b nh đang t ng gi , t ng ngày đ i nh ng gi t máu t nh ng t m lòng nhân ái, “th ng ng i nh th th ng thân” c a c ng đ ng.

Đ hi u rõ h n nh ng quy đ nh v hi n máu và ho t đ ng truy n máu, xin trích đ ng m t ph n Thông t s 26/2013/TT-BYT ngày 16 tháng 9 năm 2013 c a B Y t :

Hiệu n máu tình nguy hiểm và nhúng đi u cở n bi t

Vi t b i Biên t p viên

Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - L n c p nh t cu i Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

I. Tiêu chu n ng i hi n máu: Ng i hi n máu là ng i có đ tiêu chu n v tu i, s c kh e và các đi u ki n khác, c th nh sau:

1. Tu i: T đ 18 tu i đ n 60 tu i.

2. S c kh e:

a. Ng i có cân n ng ít nh t 42kg đ i v i n , 45kg đ i v i nam đ c phép hi n máu toàn ph n; ng i có cân n ng t 42kg đ n đ i 45kg đ c phép hi n không quá 250ml máu toàn ph n m i n; ng i có cân n ng 45kg tr lên đ c phép hi n máu toàn ph n không quá 09ml/kg cân n ng và không quá 500ml m i n.

b. Ng i có cân n ng ít nh t là 50kg đ c phép hi n các thành ph n máu b ng g n tách; ng i hi n máu có th hi n m t ho c nhi u thành ph n máu trong m i n g n tách, nh ng t ng th tích các thành ph n máu hi n không quá 500ml. Ng i có cân n ng ít nh t là 60kg đ c phép hi n t ng th tích các thành ph n máu hi n m i n không quá 650ml.

c. Không m c các b nh m n tính ho c c p tính v th n kinh, tâm th n, hô h p, tu n hoàn, ti t ni u, tiêu hóa, gan m t, n i ti t, máu và t ch c t o máu, b nh h th ng, b nh t mi n, tình tr ng đ ng n ng, không mang thai vào th i đi m đ ng ký hi n máu (đ i v i ph n); không có ti n s l y, hi n, ghép b ph n c th ng i, không nghi n ma túy, nghi n r u; không có khuy t t n ng và khuy t t đ c bi t n ng theo quy đ nh t i Lu t Ng i khuy t t, không s đ ng m t s thu c; không m c các b nh lây truy n qua đ ng máu, các b nh lây truy n qua đ ng tình đ c t i th i đi m đ ng ký hi n máu.

d. Lâm sàng:

- T nh táo, ti p xúc t t;
- Huy t áp tâm thu t 100mmHg đ n đ i 160mmHg và tâm tr ng t 60mmHg đ n đ i 100mmHg;
- Nh p tim đ u, t n s t 60 l n đ n 90 l n/ phút;

Hiệu năng máu tình nguy hiểm và những dấu hiệu của bệnh

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

- Không có mất trong các biểu hiện sau: gầy, sút cân nhanh (trên 10% cân nặng cơ thể trong thời gian 6 tháng); da xanh, niêm mạc nhợt, hoa mắt, chóng mặt, vã mồ hôi, hạch to xuất hiện nhiều nơi, sốt, phù, ho và khó thở, tiêu chảy, xuất huyết các loại; có các tổn thương, dấu hiệu bất thường trên da.

d. Xét nghiệm:

- Đo và vẽ đồ thị hiệu năng máu toàn phần và hiệu năng các thành phần máu bằng đồ tách: nồng độ hemoglobin phải ít nhất bằng 120g/l; số lượng hiệu năng máu toàn phần thu tích trên 350ml phải ít nhất 125g/l.
- Đo và vẽ đồ thị hiệu năng huyết tương bằng đồ tách: nồng độ protein huyết thanh toàn phần phải ít nhất bằng 60g/l và đồ thị xét nghiệm trong thời gian không quá 01 tháng.
- Đo và vẽ đồ thị hiệu năng tiểu cầu, bạch cầu hạt, tế bào gốc bằng đồ tách: số lượng tiểu cầu phải lớn hơn hoặc bằng $150 \times 10^9 / l$.
- Ngoài các tiêu chuẩn quy định như M1, M2 trên, việc đo hiệu năng máu do bác sĩ khám tùy theo chẩn đoán hiệu năng máu xem xét, quyết định.

II. Trì hoãn hiệu năng máu:

1. Những nguyên nhân phải trì hoãn hiệu năng máu trong 12 tháng kể từ thời điểm:

a. Phẫu thuật hoàn toàn sau các can thiệp ngoại khoa;

b. Khi bệnh sau khi mất mất trong các bệnh: sốt rét, giang mai, lao, u não, viêm não, viêm màng não;

c. Kết thúc đợt tiêm vắc xin phòng bệnh dại sau khi bắt đầu vắc xin tiêm, truy tìm máu, chẩn đoán máu và các chẩn đoán sinh học nguên gốc máu;

d. Sinh con hoặc chết thai nghén.

Hiệu n máu tình nguy hiểm và những dấu hiệu của bệnh

Vị trí biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

---

2. Những dấu hiệu và triệu chứng hiệu n máu trong 06 tháng kể từ thời điểm:

a. Xăm trổ trên da;

b. Bị m dái tai, bị m mũi, bị m rốn hoặc các vị trí khác của cơ thể;

c. Phổi nhiễm virus máu và dịch cơ thể tiếp xúc có nguy cơ hoặc đã nhiễm các bệnh lây truyền qua đường máu;

d. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: thủy đậu, nhiễm trùng huyết, bị rốn của, viêm tắc ống mật, viêm tắc tĩnh mạch, viêm tủy xương, viêm tủy.

3. Những dấu hiệu và triệu chứng hiệu n máu trong 04 tuần kể từ thời điểm:

a. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: viêm da dày ruột, viêm đường tiêu hóa, viêm da nhiễm trùng, viêm phổi, viêm phổi, sởi, ho gà, quai bị, sốt xuất huyết, kiết lỵ, rubella, tủy, quai bị;

b. Kết thúc đợt tiêm vắc xin phòng rubella, sởi, thủy đậu, quai bị, thymus, BCG.

4. Những dấu hiệu và triệu chứng hiệu n máu trong 07 ngày kể từ thời điểm:

a. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: cúm, cảm lạnh, đau ống mũi họng, viêm họng, đau nửa đầu Migraine;

Hiệu n máu tình nguy hiểm và những đi u c n bi t

Vi t b i Biên t p viên

Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - L n c p nh t cu i Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

---

b. Tiêm các lo i v c xin, tr c các lo i đã nêu trong các m c trên.

5. M t s quy đ nh liên quan đ n ngh nghi p và ho t đ ng đ c thù c a ng i hi n máu:
nh ng ng i làm m t s công vi c và th c hi n các ho t đ ng đ c thù sau đây ch hi n máu trong ngày ngh ho c ch đ c th c hi n các công vi c, ho t đ ng này sau khi hi n máu t i thi u 12 gi :

a. Ng i làm vi c trên cao ho c đ i đ sâu: phi công, lái c n c u, công nhân làm vi c trên cao, ng i leo núi, th m , th y th , th l n;

b. Ng i v n hành các ph ng ti n giao thông công c ng: lái xe buýt, lái tàu h a, lái tàu th y;

c. Các tr ng h p khác: v n đ ng viên chuyên nghi p, ng i v n đ ng n ng, t p luy n n ng.

III. Kho ng th i gian t i thi u gi a các l n hi n máu và các thành ph n máu:

- Kho ng th i gian t i thi u gi a hai l n liên ti p hi n máu toàn ph n ho c kh i h ng c u b ng g n tách là 12 tu n.

- Kho ng th i gian t i thi u gi a hai l n liên ti p hi n huyết t t ng ho c hi n ti u c u b ng g n tách là 02 tu n.

- Hi n b ch c u h t trung tính ho c hi n t bào g c b ng g n tách máu ngo i vi t i đa không quá 03 l n trong 07 ngày.

- Tr ng h p xen k hi n máu toàn ph n và hi n các thành ph n máu khác nhau i cùng m t ng i hi n máu thì kho ng th i gian t i thi u gi a các l n hi n đ c xem xét theo lo i thành ph n máu đã hi n trong l n g n nh t.

Hiệu quả của tình nguyện và những điều cần biết

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

IV. Quy định liên quan đến hiến máu:

- Đầy đủ cung cấp thông tin về các dấu hiệu, triệu chứng bệnh lý do nhiễm các vi rút viêm gan, HIV và một số bệnh lây truyền qua đường máu khác.

- Đầy đủ ghi thích về quy trình lấy máu, các tai biến không mong muốn có thể xảy ra, các xét nghiệm sàng lọc hiến máu trước và sau khi hiến máu.

- Đầy đủ báo động bí mật về kết quả khám lâm sàng, kết quả xét nghiệm; đầy đủ về vận chuyển các bộ phận hiến máu phát hiện khi khám sàng lọc, hiến máu; đầy đủ hướng dẫn cách chăm sóc sàng lọc; đầy đủ về kết quả xét nghiệm bộ phận hiến máu theo quy định.

- Đầy đủ chăm sóc, điều trị khi có các tai biến không mong muốn xảy ra trong và sau hiến máu theo quy định. Đầy đủ chi phí chăm sóc, điều trị khi có các tai biến không mong muốn xảy ra trong và sau hiến máu.

- Đầy đủ cơ quan có thẩm quyền xem xét, quyết định tôn vinh, khen thưởng và báo động các quy định khác về tinh thần, vật chất của người hiến máu theo quy định của pháp luật.

* Mặc dù khái niệm “hiến máu tình nguyện” đã có từ lâu nhưng không phải ai cũng hiểu hết ý nghĩa to lớn và nhân văn của nó, đôi lúc còn e ngại vì sợ cho máu rồi thì sợ bệnh máu. Nhưng không phải vậy, một người trưởng thành bình thường có từ 3,5 đến 5 lít máu, máu có nhiều thành phần có đặc tính khác nhau và luôn luôn đổi mới nên khi hiến một đơn vị máu thì không ảnh hưởng gì đến sức khỏe và hoạt động, lao động, công tác. Người có sức kích thích cơ quan tạo máu hoạt động mạnh mẽ hơn, nhanh hơn để tạo ra máu mới bù vào lượng máu đã hiến.

Máu là món quà vô giá mà cuộc sống đã ban tặng cho mỗi chúng ta, mỗi người, không phân biệt giới tính, địa vị xã hội, dù bất cứ nơi đâu nếu đáp ứng các tiêu chuẩn trên thì xin đừng ngại ngần, hãy tham gia hiến máu cứu người, “một giọt máu cho đi, một cuộc đời ở lại”!./.